

Passats per les urnes

La derrota socialista, per alguna raó, ha estat més comentada pels diaris de dreta que no pas pels d'esquerra. Per saber les claus de la derrota socialista hom ha hagut de llegir *La Vanguardia* i no pas *El País*. Com a exemple, *El País* reproduïa un article grisíssim de Fernando Savater en què no s'entenia res sinó que el filòsof, que havia estat l'ideòleg més destacat i el publicista més rellevant del partit, destacava que havia guanyat una opció de nacionalisme moderat. Espanyol, és clar. Que és com no dir ni entendre res.

Fet i fet, doncs, la victòria aclaparadora del PP a les eleccions generals espanyoles s'ha basat, també, en la incompetència dels dirigents del PSOE. Juan Cal, en aquest diari, col·locava "*donde habite el olvido*" les velles discussions que encara es remeten a la vella transició on s'encastellen els socialistes de pro. I Miquel Pueyo insistia en la inconsciència dels socialistes a l'hora d'explicar la debacle socialista, en especial l'alegria de Narcís Serra celebrant que es "tancava un cercle de victòries".

Hi ha molts nusos en aquesta derrota socialista. La primera i més evident: no hi ha hagut relleu de persones al capdavant del partit perquè molts dels dirigents no tenen altre sou ni altra dedicació ni perspectiva que la política —d'això en podem dir *oligarquia* dominant, sense manies; segon, la majoria de dirigents, sindicalistes o polítics del PSOE viuen en cercles tancats reforçant-se mútuament llur ideologia. Es creuen que transporten la raó històrica, metafísica i àdhuc estètica. Ells són la pura personificació de la raó de l'esquerra, sempre infalible. En el fons, tal actitud no deixa de ser la rebequeria de xiquet malcriat. Si mires altres partits polítics t'adones que tothom ha fet la seva evolució: Esquerra Republicana, fins i tot traumàticament, ha fet la seva mutació; Convergència, fora del perdurable Jordi Pujol, ha anat garbellant els seus líders i la seva ideologia. I el PP i Iniciativa, tres quarts del mateix: cadascú ha anat engolint els seus sàputs.

Per tant, el PSOE té diversos llastos que no deixarà anar per pròpia iniciativa: d'entrada, hi ha el mateix quadre de dirigents bàsic que fa

vint-i-cinc anys, que no fan cara de deixar el timó. Hi ha la mateixa orientació ideològica, com si fóssim a la transició, i els mateixos arguments que feien servir a la dècada dels anys vuitanta, sense tenir present que la societat catalana, l'espanyola i la societat global ha canviat moltíssim. Per exemple, pretendre que els socialistes, pel mer fet de ser-ho o dir-s'ho, són millors que les altres opcions polítiques és un maniqueisme de colla absurd del tot. La praxi de govern ha demostrat, per exemple, que el sectarisme polític també és patrimoni dels socialistes. La gestió econòmica dels catorze anys de govern ha estat plena de clarobscur. I no només la guerra bruta contra ETA i la corrupció. La política cultural ha estat i és marcadament sectària i la política educativa, incerta i dubtosa.

L'adaptació als canvis socials és essencial. I els socialistes segueixen encastats en velles trifulgues ideològiques: ells es consideren els progressistes de manera acrítica i aquest fet els atorga una mena de carta blanca permanent, com quan eren radicalment joves i volien canviar el món. Vénen carregats de raó des de la dictadura ençà i ara es troben que les urnes els giren l'esquena. Aquest bloqueig mental no els permet de veure, per exemple, que la reforma educativa que van promoure legislativament no és tan bona com es pensaven, més aviat és un desastre; que la política autonòmica no va ser tan brillant com creien i que la defensa de les classes baixes no és tal defensa.

Però els fets són tossuts i per tal de revivificar-se com a opció política els hauran de passar diverses vegades per les urnes. Al final de tot, són ells els que hauran de canviar, no pas la societat!

ANDREU LONCÀ

Andreu Loncà

EL SEGRE

2-4-00